

dunaj

Dunaj je zelo praktično mesto, saj so skoraj vse znamenitosti zbrane v mestnem središču, hkrati pa velja za mesto, ki naj bi bilo prava zakladnica za ljubitelje kulturnega življenja in nočne zabave.

Dunajska glasbena, še posebej elektronska scena, se dogaja tako v eminentnih klubih in diskotekah kot tudi v mračnih tovarniških halah, krčmah in parkih. Ima svojo karizmo, ki sta jo zapečatili zgodovina in umetnost. Dunajčani so znani po tem, da so zelo umirjeni in sofisticirani meščani, ki radi posedajo po parkih ali pa ure in ure berejo časopis v kakšni kavarni. Mesto pa se odlikuje še po nečem – je namreč eno izmed bolj varnih evropskih mest, tako se lahko bojda ponoči sprehajate brez sleherne bojazni, da bi vas okradli.

KAKO TJA?

Karto za vlak je priporočljivo prej rezervirati, saj je pretok dnevnih vozačev kar velik (več informacij na strani 7). Do Dunaja se lahko pripeljemo celo z ladjo, če se vkrcamo v mestu Passau. Potovanje po romantični rečni pokrajini traja en dan in pol. Če potujemo z avtom, ne smemo pozabiti kupiti vinjete za avtocesto – to lahko storimo na poštah, bencinskih črpalkah in na meji.

KAKO KAM?

Če se na Dunaj odpravljate z avtom, vedite tudi, da je zelo težko najti kraj, kjer bi v mestu za dalj časa lahko pustili svoj avto – seveda obstaja veliko garažnih hiš z vrtočlavi cenami ... Kolo si lahko izposodite na postaji Westbahnhof in pri Pedal power - več informacij nudi spletna stran www.simplygoingaround.com/vienna. Popotovanje po mestu s kolesom je zelo prijetno, saj je na voljo veliko kolesarskih stez. Dunaj ima tudi zelo dobro notranjo mrežo javnega prevoza, ki ga sestavlja pet prog tramvajev, avtobusov in podzemne železnice (U-bahn). Dnevna vozovnica stane 5 evro.

Če imate v načrtu intenziven ogled mesta, je pametno, da si priskrbite Wien-Karte, dunajsko vozovnico, ki stane 15 evrov, z njo pa se lahko 72 ur vozite z javnimi sredstvi ter imate popuste pri vstopu v muzeje, pri ogledu znamenitosti in v nekaterih restavracijah. Vozovnico lahko dobite na infotočki Wiener Tourismsinformation in na prodajnih mestih Wiener Linien.

TUDI SPATI JE TREBA

Prenočevanje na Dunaju je zelo drago, k sreči pa se med počitnicami od 1. julija do 30. septembra študentski domovi spremenijo v sezonske hotele. Pogoji, da v njih prespite, je pravočasna rezervacija sobe. (Atlas, VII., Lerchenfelder str. 1-3, tel. 52 17 80 / Rosen-Hotel Wieden, IV., Schelleingasse 36, tel. 50 15 20 / Accordia, II., Grosse Schiffgasse 12, tel. 2 12 16 68). Cene v mladinskih hotelih se gibljejo od 13 evrov do 30 evrov, več informacij na www.hostelsweb.com/cities/vienna.html

ZA ŽELODOČKE

Dunajski zrezek sicer prihaja iz Milana, kapučino pa so bojda prvi začeli pripravljati Dunajčani in ne Italijani. Mestne specialitete so razne goste juhe (golaž, debrecinka), ki so lahko narejene tudi iz sadja, pa še ocvrt piščanec, zelje in razni cmoki. Dunaj je tudi edina prestolnica, ki ima znotraj mestnih meja veliko vinogradniško območje. Zelo znano je mlado vino, ki se mu reče heurigen, ki ga točijo v vinskih krčmah in osmicah, ki so odprte samo nekaj mesecev na leto. Dunajsko kavo s smetano lahko popijete v kavarni (Kaffehaus), v barih z napisom Cafe-Konditorei pa ponavadi ponujajo sladoled in slastne slaščičarske izdelke, ki jih ne smete zamuditi (jabolčni zavitek, saher torta). V kavarnah lahko pojedete tudi poceni kosilo, ki se mu reče Tagesteller. Klobase s stojnic se jejo z žemljico in gorčico, k standardni ponudbi pa seveda spadajo tudi kranjske klobase (Krainer).

FOTO SCENE

:: HUNDERTWASSERJEVA HIŠA

Barvite stavbe čudnih oblik in brez ravnih črt so zaščitni znak slikarja in arhitekta Friedensreicha Hundertwasserja, ki je ustvarjal pred dvajsetimi leti.

:: PRATER

Bivše cesarsko lovišče, dandanes pa zabavišni park z gostilnami, sladoledarnami, vrtiljaki, streljšči in igralnicami, simbol Pratra je veliko kolo (Riesenrad), ki ga je konec devetnajstega stoletja postavil angleški inženir. Cena za eno vožnjo je cca 1000 SIT.

:: SCHOENBRUNN

Je cesarska poletna rezidenca, ki predstavlja eno največjih dunajskih znamenitosti. Za ogled si morate rezervirati kar cel dan, saj se tu nahajajo največji rastlinjak za palme v Evropi, hiša metuljev, kjer lahko občudujete vse vrste tropskih metuljev, muzej dvornih kočij, kjer je razstavljenih okoli 60 kočij, najstarejši živalski vrt na svetu iz osemnajstega stoletja, skozi vse leto pa se dogajajo tudi lutkovne predstave. V dvorcu, ki ga obdaja park, je živela Marija Terezija s šestnajstimi otroki, tu pa je pred cesarico klavir igral tudi šestletni Mozart.

:: NASCHMARKT

Je najzanimivejša od dvajsetih tržnic, ki jih ponuja mesto, ob sobotah pa lahko v njenem podaljšku obiščemo tudi boljši trg.

ŽURERSKA DEJAVNOST

Dunaj je poln legendarnih krajev z dolgoletno tradicijo, pa naj gre za srkanje koktajlov ob umetniških užitkih, bučno pivnico, plesni paviljon v slogu petdesetih ali pa za eno od petintridesetih diskotek, za vsakogar se nekaj najde. Poleti je veliko kinopredstav na prostem, svojevrstna mestna atrakcija pa je tudi Donauinsel - otok na Donavi, ki ima kar 42 kilometrov plaže za brezplačno kopanje, kjer lahko tudi smučate na vodi, rolate in igrate odbojko na plaži, konec junija pa je otok prizorišče ogromne brezplačne glasbene prireditve.

- :: **ARENA** – legendarni klub obstaja že več kot 20 let (koncerti in klubski večeri).
- :: **CHELSEA** – klub med oboki podzemne železnice.
- :: **JAZZLAND** – obveza za vse ljubitelje jazza.
- :: **U4** – diskoteka, ki ponuja glasbo vseh žanrov.
- :: **FLEX** – tu nastopajo najboljši DJ-ji v mestu.
- :: **ROXY** – najboljši kraj za nočno poplesavanje (haus, d'n'b, hip hop).

MESTNI OCVRKI

- :: **DUNAJSKI FESTIVAL** – prireditev z neštetimi koncerti, predstavami in plesom – maj (www.festwochen.at).
- :: **VIENNA CITY MARATHON** – mestni maraton, ki se konča z vsesplošno veselico – maj (www.vienna-marathon.com).
- :: **LOVE PARADE** – festival elektronske glasbe – junij (www.loveparade.at).
- :: **JAZZFEST WIEN** – jazzovski festival – julij (www.viennajazz.org).
- :: **IM PULZ TANZ** – mednarodno plesno dogajanje – junij (www.impulstanz.com).
- :: **VIENNALE** – filmski festival – oktober (www.viennale.at).

TEŽAVE?

Veleposlaništvo Republike Slovenije,
Nibelungengasse 13 A-1010 Dunaj.

VEČ INFORMACIJ

- :: www.vienna.at
- :: www.szenewien.com
- :: www.wien.info
- :: www.wien.gv.at
- :: info.wien.at
- :: www.1st-vienna-hotels.com
- :: www.virtualvienna.net
- :: www.timeout.com/vienna/

EURplace26

budimpešta

Budimpešta, Cardiff, Edinburgh, Gradec, Ljubljana, Luxemburg, Praga, Zaragoza - 8 vročih točk Evrope, kjer mladi popotniki dobijo vse, kar želijo! Seznam točk EURplace26 in članki o posameznih mestih so na www.euro26.si/indexeurplace.htm.

Tokrat vam predstavljamo Budimpešto, simpatično mesto ob Donavi. Ko boste pohajali po Budimpešti, ne pozabite obiskati **INFO TOČKE EURplace26 na železniški postaji Keleti!**

Kot mesto, ki je vedno zanimivo za obisk in v katerem je tudi prijetno živeti, je bila Budimpešta vedno nekaj posebnega. V primerjavi s sosednjimi državami je Madžarska ena manjših držav in je povsem kopenska država od 1. svetovne vojne naprej. Takrat je izgubila obalne predele svojega ozemlja, kar je še vedno trn v peti starejše generacije. Poleg tega je madžarski jezik povsem drugačen od jezikov sosednjih držav, kar je verjetno prispevalo k samostojni naravi Madžarov, ki so med drugim tudi vročekrvni in odločni, včasih celo malo vsiljivi, znani pa so predvsem po svoji izjemno gostoljubni naravi.

Vsak peti Madžar živi v prestolnici Madžarske. Mesto je razdeljeno na dve zelo različni polovici, med katerima teče reka Donava: na gričevnato **BUDA** na zahodni strani in ravninski **PEST** na vzhodni strani, kjer se nahaja poslovna četrt in kjer živi večina dvomilijonske populacije mesta. Zaradi velikosti mesta je priporočljivo uporabljati javni prevozni sistem, ki je razvejan in poceni.

Ena od stvari, ki jo v Budimpešti vsekakor morate videti, so **Turške terme**. Med svetovnimi prestolnicami ima Budimpešta največ zdraviliških termalnih vrelcev na svetu, tako da je celo dobila naziv "Spa City". Verjetno je tudi edina prestolnica na svetu, ki ima bazene in termalne dvorane, ki delujejo že od Turške okupacije naprej. Terme so tudi znamenitost same po sebi, saj so bogato poslikane s freskami in art nouveau detajli. Poleg turških kopeli (zelo vroče in parne) so na voljo še termalne kopeli (manj vroče in bolj zdravilne), poleti pa ob bazenih prirejajo tudi zabave.

Budimpešta je predvsem center kulturnega življenja na Madžarskem. Vsako leto se turistična sezona začne z Budimpeštinitim pomladnim festivalom in se zaključi z jesenskim festivalom, mesto pa vmes gosti tudi vrsto drugih kulturnih dogodkov. Najbolj priljubljen je **festival SZIGET**, ki se vsako leto v začetku avgusta dogaja na velikem Budimpeštinitem otoku na Donavi. Otok je 24 ur na dan poln življenja - po zaslugi slavni in malo manj slavni madžarskih in mednarodnih glasbenih skupin, kot so npr. Faithless, Iggy Pop, Shaggy, Morcheeba in drugi. Živahno "otoško-festivalsko" skupnost tvorijo stojnice hrane in zanimivih izdelkov, trgovine in številni bari ter čudne in fantastične zanimivosti vseh vrst, ki jih lahko pričakujete le na največjem evropskem glasbenem festivalu. Prenosišče ni problem: lahko se utaborite v "šotorski vasi" ali pa poiščete poceni mladinski hotel na celini. Več informacij o festivalu:

Tudi tradicionalna **madžarska kuhinja** je ena izmed stvari, ki jih morate poskusiti. Je sicer kar precej težka, včasih pikantna, brez dvoma pa večinoma temelji na mesu in seveda sladki papriki; priloge so sestavljene iz krompirja, čebule in druge gomoljne zelenjave. Vegetarijanci so na Madžarskem redka vrsta, vendar se tudi vegetarijanska jed včasih najde na jedilniku v restavraciji. Ne glede na to pa bodite pripravljeni natakarku razlagati, zakaj ne jeste mesa, ko ga vendar lahko tako dobro pripravijo.

Eden največjih užitek v Budimpešti je pohajkovati po mestu in vprijeti vzdušje priljubljene ulice Vaci, polne prodajalcev, sokolarjev in žal tudi žeparjev. Prijetno se je tudi sprehajati ob Donavi na obrežju Bude, od koder imate lep pogled na parlament, če pa se počutite bolj športno, lahko obiščete hrib s trdnjavo. **Otok Margaret** na Donavi je najbolj zelena točka v Budimpešti - na njem se nahaja park z različnimi vrtovi in zgodovinskimi ostanki, ima pa tudi največji odprt bazenski kompleks v Budimpešti in druga športna prizorišča. Kamor koli se boste že odpravili, nikakor ne boste mogli spregledati eklektične arhitekture mesta - baročnih stavb zraven gotških detajlov in mozaičnih streh, vse skupaj v kombinaciji z ruskimi freskami in grškimi kipi. Dobrodošli v Budimpešti!

eures

iskanje zaposlitve

v evropi

Kaj je EURES?

Svoboden pretok ljudi je osnovna pravica znotraj držav v Evropskem gospodarskem prostoru (EEA) in omogoča tem državljanom delati v drugi državi, ne da bi za to potrebovali delovno dovoljenje. Če iščete zaposlitev v Evropi, vam pri tem lahko pomaga omrežje EURES (EUROpean Employment Services). EURES predstavlja omrežje javnih služb za zaposlovanje in njihovih nacionalnih partnerjev iz držav članic EU, ki deluje zaradi uresničevanja prostega pretoka delavcev. EURES je namenjen in odprt vsakomur, ki želi informacijo ali nasvet o možnostih dela, zaposlovanja in življenja v državah članicah Evropske Unije.

V omrežju EURES lahko vse pomembnejše informacije v zvezi z mednarodno mobilnostjo dobite na enem mestu. To so predvsem informacije o:

- :: delovnih in življenjskih pogojih,
- :: poklicih, ki jih v posamezni državi primanjkuje, in tistih, katerih je v tej državi preveč,
- :: prostih delovnih mestih v članicah Evropske Unije.

Te informacije so objavljene na spletnih straneh omrežja EURES (Bruselj) - The European job mobility portal: europa.eu.int/eures.

Iskalec zaposlitve lahko v bazo podatkov na tej spletni strani prijavi tudi svoj življenjepis (CV), ki je potem na voljo potencialnim delodajalcem. Prav tako so na tej spletni strani objavljeni podatki o vseh **svetovalcih EURES** v Evropi, tako da se lahko iskanci zaposlitve obračajo nanje neposredno po telefonu ali pa jim lahko pošljejo sporočilo po elektronski pošti. Omrežje EURES je omrežje več kot 500 svetovalcev EURES, ki delujejo v različnih državah. Slovenija ima štiri svetovalce EURES - seznam je objavljen na spletnih straneh Zavoda RS za zaposlovanje: www.ess.gov.si

Kje lahko slovenski iskanci zaposlitve iščejo zaposlitev?

Posredovanje zaposlitev od vstopa Slovenije v EU brez kakršnih koli omejitev poteka le med tistimi državami, ki imajo vzpostavljen prost pretok delavcev. To so nove članice EU: Slovenija, Estonija, Litva, Latvija, Poljska, Madžarska, Češka, Slovaška, Malta in Ciper. To pomeni, da se slovenski državljani lahko pod enakopravnimi pogoji zaposlujejo le v teh državah in obratno. Med starimi članicami EU pa lahko slovenski iskanci zaposlitve iščejo zaposlitev na Švedskem, v Veliki Britaniji in na Irskem; te države so odprle trg dela za nove članice. Večina sedanjih članic EU uveljavlja prehodno obdobje na področju prostega pretoka delavcev, ki lahko traja od 2 do največ 7 let. To pomeni, da se pri zaposlovanju slovenskih državljanov v teh državah z vstopom Slovenije v EU nič ne spreminja. Slovenski državljani se v teh državah lahko zaposlujejo kot doslej v skladu z nacionalno (in ne evropsko) zakonodajo te države. Za zaposlitev še naprej potrebujejo delovno dovoljenje, ki pa jim ga izdajo le pod določenimi pogoji.

Kaj mora iskalec zaposlitve vedeti pri odločanju za odhod v drugo državo?

Najprej morate raziskati, kakšne so vaše možnosti za zaposlitev v tej državi:

:: ali med Slovenijo in želeno državo velja prost pretok delavcev (če ne, kar velja za večino starih članic EU, so možnosti za zaposlitev zelo omejene),

:: ali v tej državi oz. regiji primanjkuje delavcev s takšnim poklicem. Odhod v tujino vam odsvetujemo, če nimate zagotovila delodajalca o zaposlitvi (to pa je pogodba o zaposlitvi oziroma delovno dovoljenje za državo, s katerimi ni prostega pretoka). Ob urejanju prebivališča v drugi državi boste morali tudi dokazati, da imate minimalna sredstva za preživljanje in urejeno zdravstveno zavarovanje. Pozanimati se morate, kako bodo v državi, v kateri želite delati, priznali vaše poklicne kvalifikacije. Vsekakor pa se pred odhodom v tujino oglasite pri svetovalki EURES.